

Dansk
Vejhistorisk
Selskab

Ultimo august 1995

Til:
DVSs Medlemmer

MEDDELELSE NR. 95 - 4

Inspektør Marmillods fortrædeligheder

DVSs næste medlemsarrangement afholdes **tirsdag den 12. september 1995 kl. 16.00** i **Vejdirektoratet, Niels Juels Gade 13, København K.**

Her vil *cand.mag., Ph.D. Steffen Elmer Jørgensen* berette om **Inspektør Marmillods fortrædeligheder - det politiske og administrative spil omkring iværksættelsen af de første danske hovedvejsanlæg.**

Elmer Jørgensen er for øjeblikket i gang med at skrive "De overordnede danske vejes udvikling siden 1793" - det forskningsstipendium, som blev stiftet i anledning af 200 års jubilæet for Vejforordningen af 1793.

Foredraget vil tage udgangspunkt i en artikel om den franske vejingeniør Jean Marmillod, der må kaldes det moderne danske vejvæsens fader.

Jean Rodolphe Francois Marmillod blev i 1763, sammen med to yngre kolleger *Herault de Sorbee* og *Philibert Boudin*, på udenrigsminister J.H.E. Bernstorffs initiativ, indkaldt fra Frankrig for at forestå opbygningen af et moderne dansk hovedlandevejsnet. Som leder af anlægget af nye chausseer i provinsen Limoges repræsenterede Marmillod den tids mest avancerede vejteknik, den franske.

De tre vejeksperter ankom i 1764 og Marmillod designede som nyudnævnt overvejingeniør på kort tid Fredensborgvejen, ligesom han i 1766 havde planerne klar for Roskildevejen.

Postadresse
Dansk Vejhistorisk Selskab
c/o Vejdirektoratet
Niels Juels Gade 13
Postboks 1569
DK-1020 København K

Telefon
33 93 33 38

Postgiro
1 69 17 91

Foredraget vil i mindre grad fokusere på disse to flot gennemførte anlæg. I stedet vil det koncentrere sig om Marmillods fortsatte eksistenskamp mod hof og bureaukrati i den turbulente tid under *Christian VII*. Marmillod overlevede forsøg på at spare ham og kollegerne væk i 1766-67, sabotage mod vejhoveriet, tilløb til afskedigelse under Struenseetiden, inddragelse af hans bolig og en elevs forsøg på at tilkæmpe sig overtilsynet med Roskildevejens anlæg. Medens de to franske kolleger allerede gav op i 1767, viste Marmillod kampgejst. Han konfronterede angrebene med en blanding af uimodsigelige argumenter bygget på stor kompetence og en stærkt selvhævdende fremhævelse af egne fortjenester. For Marmillod var angreb det bedste selvforsvar.

Dog fik han nok af danske enevældige intriger under en langtrukken retssag med lederen af vejkorpsene, *von Recke*. Skønt Marmillod kunne levere et langt katalog over Reckes misbrug af de menige soldater, trak processen ud - og Marmillod valgte at sige op pr. 1. april 1775. I 1776 rejste han hjem til Frankrig.

Marmillod er derfor et sørgeligt eksempel på dårlig behandling af indkaldt udenlandsk ekspertise. Men alligevel skabte han Danmark et velfungerende vejvæsen.

Bemærk i øvrigt, at dette foredrag holdes i stedet for det tidligere annoncerede i Dansk Vejtidskrift "Vogne og veje gennem tiderne", som har måttet udsættes til en senere lejlighed.

Carl Johan Hansen
Sekretær i DVS